

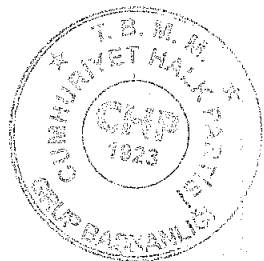
T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 1-3 Temmuz 2015
Sayı : 88

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Elektrik Piyasası Kanunu ve Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ektedir.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Dr. M. Sezgin TANRIKULU
CHP İstanbul Milletvekili

TBMM KANUNLAR VE KARARLAR BSK.LİĞİ
14 Temmuz 2015
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
14 Temmuz 2015
No: 8149

GEREKÇE

Anayasanın 73. Maddesinde belirtildiği üzere vergi, resim, harç gibi mali yükümlülükler ancak kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır.

Ancak elektrik aboneleri olan yurttaşlardan kanuni dayanağı olmayan, dolayısıyla Anayasaya aykırı şekilde bir takım bedeller alınmaktadır. Kayıp/Kaçak Bedeli ve Sayaç Okuma Bedeli bu bedellerden bazılarıdır. Abonelere Anayasa'ya aykırı şekilde, kanuni bir dayanak olmaksızın mali yükümlülükler getirilmektedir. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı her iki bedel için de dayanak olarak Elektrik Piyasası Kanunu'nu gösterse de Kanunda, söz konusu bedellerin, bu adlar altında alınmasını düzenleyen hiçbir hüküm bulunmamaktadır.

Anayasanın 172. Maddesi, Devlete tüketicileri koruyucu ve aydınlatıcı tedbirler almak, tüketicilerin kendilerini koruyucu girişimlerini teşvik etmek görevlerini yüklemiştir.

Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'da, Tüketicile müzakere edilmeden sözleşmeye dâhil edilen ve tarafların sözleşmeden doğan hak ve yükümlülüklerinde dürüstlük kuralına aykırı düşecek biçimde tüketici aleyhine dengesizliğe neden olan sözleşme şartları **haksız şart** olarak tanımlanmakta ve bunların kesin olarak hükümsüz olduğu belirtilmektedir. Kanunda kamu tüzel kişilerinin de satıcı, üretici, sağlayıcı, ithalatçı tanımları içinde sayılarak taraf kabul edildiğini hatırlatmak gerekir.

Görüldüğü gibi, elektrik abonelerinden tahsil edilen, kaçak/kayıp bedeli ve sayaç okuma bedeli kanuni bir dayanaktan yoksun olmanın yanında, "TRT payı" adı altında alınan bedelle birlikte Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile de aykırılık oluşturmaktadırlar.

Nitekim bu haksızlık Yargıtay kararları ile de tescil edilmiştir. Yargıtay, elektrik faturalarından alınan kayıp-kaçak parasının haksız olduğuna ve aboneye iadesine karar vermiştir. Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nda 17 Aralık 2014 tarihinde verilen nihai kararda: 'Çalınan elektriğin parası dürüst aboneden alınamaz ve alınan paralar da iade edilmeli' hükmüne varılmıştır.

Fakat ne yazık ki halkın oylarıyla iktidara gelen Hükümet adeta halkın değil de Dağıtım Şirketlerinin temsilcisi gibi davranarak Yargıtay'ın bu kararını ortadan kaldırmak, kayıp-kaçak bedelini kalıcı hale getirmek ve ödenenleri de tarifelere yansıtmak için yasa çalışması başlatmış ve Meclise bir tasarı göndermiştir.

Bu tasarıda Hükümet vatandaşlara dava sonucunda geri ödenen kayıp kaçak bedellerinin ve mahkeme masraflarının da sonraki dönemlerde hazırlanacak yeni faturalara eklenerek tüm tüketicilerden tahsil edilmesini öngörecektir kadar vicdansızlaşmıştır. Amaç dağıtım şirketlerinin cebinden tek kuruş dahi çıkartmamaktır. Komisyonca kabul edilen tasarı Genel Kurul'da yasallaşmadan TBMM kapanmıştır. Kanun çıkmadığı için Yargıtay'ın verdiği karar halen yürürlüktedir. Elektrik aboneleri, Tüketici Sorunları Hakem Heyeti'ne (TSHH) başvurarak kayıp-kaçak paralarını geri alabilmektedir. Bu Kanun teklifi ile hem halkın haksız yere alınan bu ücretin engellenmesi hem de Tüketici Hakem Heyetleri ve Yargı üzerinde bu nedenle oluşan yükün kaldırılması amaçlanmaktadır.

Öte yandan, elektrik abonelerinden alınan "TRT Payı", bir kanuni dayanağa sahip olmakla birlikte elektrik kullanımıyla ilgisi olmayan, haksız bir bedel olarak tüketiciye yansıtılmaktadır. Zira evinde TRT'ye ait bir alıcısı olmayan, hatta TRT'yi izlemeyen bir vatandaşın TRT vergisi ödemesi adaletsiz bir uygulamadır.

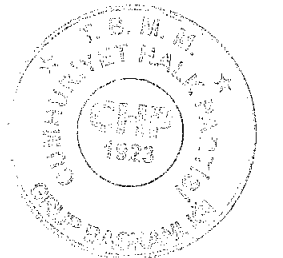
Anayasanın 133'üncü maddesinin üçüncü fıkrasında, "Devletçe kamu tüzelkişiliği olarak kurulan tek radyo ve televizyon kurumu ile kamu tüzelkişilerinden yardım gören haber ajanslarının özerkliği ve yayınlarının tarafsızlığı esastır" hükmü yer almaktadır. Fakat TRT bu hükümlere ve temel

habercilik ilkelerine aykırı bir yayın politikası içine girmiş hatta bu yayınları nedeniyle yargıya taşınan davalar sonucunda tazminat cezaları almıştır. Sonuç olarak halk, belki de yayınlarını hiç izlemediği TRT'nin bir de sorumsuz ve taraflı yayınları nedeniyle aldığı tazminat cezalarının ödenmesine ortak edilmektedir. Seçim döneminde adeta AKP iktidarının yayın organı haline getirilen TRT, adaletsiz ve haksız bir seçim dönemi yaşanmasının önemli araçlarından biri olmuştur.

Ayrıca elektrik enerjisi gelirlerinden TRT'ye pay ayrılmasının sanayi sektörü ve hane halkı üzerinde yarattığı ekonomik baskı ve adaletsizlik iktidar temsilcileri tarafından da zaman zaman gündeme getirilmiş fakat gerekli adımlar atılmamıştır. 58. Hükümet'in Acil Eylem Planı'nda da yer alan bu uygulamanın kaldırılması konusu daha sonra 2009 ekonomik krizi sırasında gündeme gelmiş, Ekonomi Koordinasyon Kurulu, ekonomik krize yönelik alacakları önlemler içerisinde maliyetleri azaltmak amacıyla elektrik faturasındaki yüzde 2'lik TRT payının kaldırılması konusunda görüş birliğine varmış, fakat bugüne kadar bu yönde herhangi bir adım atılmamıştır.

Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devletidir. Bu, idarenin her türlü işleminin yargı denetimine açık olması yanında, tüm iş ve işlemlerin yasal bir dayanağa sahip olmasını gerektirir. Asıl olan bireylerin haklarıdır. Bu çerçevede bireylerin haklarını koruyan Anayasa hükümleri ve kanunlar mevcut olup, bunlara aykırı mevzuatın ve uygulamaların yürürlükten kaldırılması adaletin ve kamu yararının sağlanması açısından büyük bir önem taşımaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

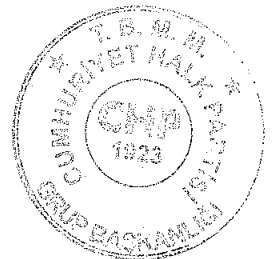
MADDE 1- Madde ile 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunda yer almadığı halde "Kaçak/Kayıp Bedeli" ve "Sayaç Okuma Bedeli" adları altında elektrik faturalarına yansıtılan ve abonelerden tahsil edilen bedellerin tüketicilerden alınmasını engellemek amacıyla 6446 sayılı kanunun 17. maddesine bir hüküm eklenmektedir.

MADDE 2- Madde ile tüketicilerden kayıp/kaçak bedeli ve sayaç okuma bedeli adı altında 1 Ocak 2011 tarihinden itibaren tahsil edilen ücretlerin herhangi bir başvuru aranmaksızın iade edilmesi düzenlenmektedir. Bu ücretlerin tüketicilere iade edilmesine ilişkin usul ve esaslar, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından 30 gün içerisinde hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenecek ve ücret iadeleri bu kanunun yayımından sonra en geç 90 gün içerisinde gerçekleştirilecektir.

MADDE 3- Madde ile 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununda yer alan Elektrik Enerjisi hasılatından TRT'ye pay ayrılmasını düzenleyen bütün hükümlerin yürürlükten kaldırılması amaçlanmıştır. Söz konusu hükümlerin kaldırılmasıyla, ülkemiz sanayi üretiminin rekabet edebilirliği üzerindeki enerji maliyeti baskısının azaltılması ve toplumun yoksul ve korunmaya muhtaç kesimlerinin aile bütçeleri üzerindeki mali yükün ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 4- Yürürlük maddesidir.

MADDE 5- Yürütme maddesidir.

**ELEKTRİK PİYASASI KANUNU VE TÜRKİYE RADYO-TELEVİZYON KURUMU GELİRLERİ KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 14/03/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 17 inci maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu kanunda açıkça yer verilmeyen hiçbir tarife veya ücret için tüketiciden ödeme talep edilemez. Dağıtım şirketlerinin teknik ve teknik olmayan kayıplarının bedelleri hiçbir şekilde tüketiciye yansıtılmaz.”

MADDE 2- 14/03/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu’na aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 17- Tüketicilerden kayıp/kaçak bedeli ve sayaç okuma bedeli adı altında 1 Ocak 2011 tarihinden itibaren tahsil edilen ücretler herhangi bir başvuru aranmaksızın iade edilir. Bu ücretlerin tüketicilere iade edilmesine ilişkin usul ve esaslar, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından 30 gün içerisinde hazırlanacak yönetmelikle belirlenir. Ücretlerin tüketicilere iadesi en geç bu kanunun yayımından sonraki 90 gün içerisinde gerçekleştirilir.”

MADDE 3- 4/12/1984 tarihli ve 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununun;

- 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi,
 - 4 üncü maddesinin (c) bendi,
 - 5 inci maddesinin (c) bendi,
- yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

